

HRVATSKI glasnik

Godina XXII, broj 30

26. srpnja 2012.

cijena 200 Ft

Ministar obrane Csaba Hende u posjetu vjernim selima

Foto: Timea Horvat

Komentar

Tura vjernosti s propušćanjima

Parlament Ugarske pred dvimi ljetima je na spomin potpisivanja Trianonskoga mirovnoga ugovora proglasio 4. juni Danom nacionalne pripadnosti. Ta odluka velesilno poslije Prvoga svjetskoga boja i nije posljedice i dandanas su bolna rana ugarskom narodu. A ne samo većinskom narodu nego i nam Hrvatima, osebujno se to reče za Petrovišćane, kim su Gorica, zemljišća i vinogradi otkinuti i ostali na području Austrije. Pred širom javnošću polako se otkriva, kako su se naša hrvatska i nimška naselja uz granicu zapadne Ugarske hrabro borila da pobunom i demonstracijama minjaju trianonsku službenu napisanu rič, ka je donešena prik glav narodov. Za kraćom ili dužom silnom austrijskom pripadnošću, sela u zapadnoj Ugarskoj se vraćaju u majkino krilo Ugarske. Tomu će biti dojučer ljetu jur 90 ljet. I zato je bilo smišno da sambotelsko Društvo za oživljenje jahačke tradicije György Klapka uprav ljetos priredilo turu vjernosti. Ideja je ganutljiva, posebno za one ki su mislili obrnuti medijsku i političku pozornost na ova zapadnougarska sela s tim da dva dane dugo jahači marširaju s konji i koli u črnoj-jahačkoj ali husarskoj uniformi, mašuču na ulica s ugarskom zastavom. Medjutim, u organizaciju su, hotec ili nehotec, dokrale falinge. Početo s tim da na ovo veliko i atraktivno svečevanje pozabali su pozvati peljače Hrvatov i Nimcev (državnih, županijskih i civilnih krovnih organizacijov), no tim već smo vidili obrazov partijsko-političkih funkcionarov iz cijele županije. Drugi nedostatak je pak bio da, po našem sudu, takozvana vjerna sela jur od 1921. ljeta predstavljaju jednu cjelinu. Ako govorimo za vjerna sela, nije je moguće razdiliti, separirati jedno od drugog, znači Nardu, Gornji Četar, Hrvatske Šice, Pornovu i Keresteš od Petrovoga Sela i Plajgora. Ako ide za vjernost, oni svi pripadaju pod jednu škrljaču. Suprot toga, bilo je bome presenećujuće da u dvodnevnom pohodu jahačev i posjetu ministra obrane Csabe Hendea okružena su sela samo od Narde do Pornove. Iako titulu Najvjernije selo-Comunitas Fidelissima, Ugarski nacionalni savez podilio je jedino i isključivo Petrovom Selu, organizatori ove ture vjernosti jednostavno su izostavili Petrovo Selo i Plajgor iz svečevanja. S drugim riči vjerni su bili samo pojedinim selam. Da su petroviska kulturna društva, kako i seosko peljačstvo pozvani na svetačnost, to je samo jedna stvar, dokle plajgorski načelnik Vince Hergović gor znao nij za četarski centralni događaj u čast vjernosti. Plajgor je pozabljen, šalno bi mogli reći, baš tako kot 30. novembra 1921. Do toga dana je morala prikzeti austrijska vlast njoj priredjena područja. Pri tom je Plajgor i majri kod Gornjega Četara i Petrovoga Sela jednostavno zanemareni, pozabljeni. Glavni organizator ove ture, Károly Sátor, je ov izostatak opravdao s prozaičnim razlogom da s konji po toj velikoj vručini ne bi bili mogli toliko jahati ter sve te kilometare bilo bi nemoguće zgusnuti u dvodnevni program. Na moj predlog da bi onda turu morali začeti uprav pri vrhovnom mjestu, tj. u Petrovom Selu, na to je odgovorio, ako bude želje i poticaja sa strane domaćinov, kljetu će oni opet skočiti u sedlo i pohoditi vjerna sela, tad jur započevši put od časti u najjužnijem selu Gradišća. Samoj inicijativi oko ture vjernosti s ministarskim posjetom mogli bi i apludirati, ako Petrovo Selo i Plajgor ovput ne bi bili samo u riči spomenuti. Ovako, sva ova ceremonija ostavila je u neki svisni diozimatelji gorak ukus, i pravoda neku posebnu čut nedostatka.

-Tiho-

„Glasnikov tjedan“

Počele su XXX. moderne Olimpijske igre u Londonu koje će se odvijati od 27. srpnja do 12. kolovoza. Već se treći put (1908, 1948) moderne Olimpijske igre (prvi put su priredene 1896. godine u Ateni) održavaju u Londonu. Pobijedivši Moskvu, New York City, Madrid i Pariz nakon četiri kruga glasovanja, London je dobio pravo održavanja Igaru 2005. godine. Moderne Olimpijske igre održavaju se svake četiri godine. Olimpijske igre u Londonu 2012. godine, zapravo, i nisu 30. održane Olimpijske igre. Naime održano je 27 Olimpijskih igara zato što Igre koje su trebale biti priredene u Berlinu 1916, Helsinkiju 1940. i Lon-

godine sudjeluje Olimpijskim igrama a već tada je Alfred Hajós osvojio dva zlata u plivanju slobodnim stilom na 100 i 1200 metara. Mađarska je dosada osvojila 160 zlatnih, 144 srebrne i 164 brončane olimpijske medalje. Hrvatska ima 17 olimpijskih medalja. Organizatori XXX. Olimpijskih igara na Igre će potrošiti gotovo 12 milijardi eura, što je ipak tri puta manje od troškova koje je imao Peking. Iako kratkoročno nosi gubitak, domaćinstvo Olimpijskih igara, britanski gospodarski analitičari tvrde kako su ulaganja isplativa na duge staze. Procjenjuje se kako će zbog

Možda bi i danas, gledajući sveopću športsku veselicu iznemoglih gospodarstava, prijezirno kazao Juvental duas tantum res anxius optat – panem et circenses.

Londonu, kapaciteta 80 tisuća mjesta, čija je izgradnja stala više od 600 milijuna eura. Pitanje trećega tisućljeća jest sigurnost sudionika i posjetitelja tijekom Igaru. Ukupan je broj osoba koje će biti uključene u osiguranje Igaru iznad 40 tisuća ljudi, među njima je i broj pripadnika oružanih snaga, veći od ukupnoga broja britanskih vojnika koji su sudjelovali u mirovnoj misiji u Afganistanu. U pripravnosti su zrakoplovi i borbeni helikopteri, ratni brodovi, nekoliko bombaških odreda, obučeni psi... deseci tisuća policajaca, djelatnici zaštitarskih agencija, dragovoljci. Svemu treba dodati i podatak da će američko izaslanstvo i športaše u Londonu pratiti oko tisuću ljudi iz osiguranja, među kojim i petsto FBI agenata.

Olimpijskih igara ukupno nacionalno gospodarstvo od 2013. do 2015. zabilježiti rast od 3,5 posto. Športaše očekuje i olimpijski stadion u Londonu, kapaciteta 80 tisuća mjesta, čija je izgradnja stala više od 600 milijuna eura. Pitanje trećega tisućljeća jest sigurnost sudionika i posjetitelja tijekom Igaru. Ukupan je broj osoba koje će biti uključene u osiguranje Igaru iznad 40 tisuća ljudi, među njima je i broj pripadnika oružanih snaga, veći od ukupnoga broja britanskih vojnika koji su sudjelovali u mirovnoj misiji u Afganistanu. U pripravnosti su zrakoplovi i borbeni helikopteri, ratni brodovi, nekoliko bombaških odreda, obučeni psi... deseci tisuća policajaca, djelatnici zaštitarskih agencija, dragovoljci. Svemu treba dodati i podatak da će američko izaslanstvo i športaše u Londonu pratiti oko tisuću ljudi iz osiguranja, među kojim i petsto FBI agenata.

Možda bi i danas, gledajući sveopću športsku veselicu iznemoglih gospodarstava, prijezirno kazao Juvental duas tantum res anxius optat – panem et circenses.

Branka Pavić Blažetin

BUDIMPEŠTA - Zoltán Balog, ministar ljudskih resursa, za novoga državnog tajnika za vjerske, narodnosne i civilne društvene veze imenovao je Györgya Hölvényia, koji je svoju dužnost preuzeo 10. srpnja 2012. od Jánosa Ádera, predsjednika države u Sándorovoj palači. György Hölvényi dužnost je preuzeo od Lászlóa Szászfalvia. Bivši državni tajnik ubuduće će biti odgovoran za utemeljenje organizacije za razne potpore ministarstva odnosno pomagat će djelovanje ministarstva kao ministarski povjerenik.

Aktualno

Izvanredna generalna sjednica DGHU-a u Hrvatskom Židanu

Andraš Handler odbran za predsjednika

Zavolj odstupanja predsjednika Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, Čabe Horvatha, predsjedništvo je skupapozvalo izvanrednu generalnu sjednicu 5. julyja, u četvrtak u 18 uri u Kulturni dom Hrvatskoga Židana. Na dnevnom redu su bile slijedeće točke: obavješćaj o promjena kod peljačtva DGHU-a, zibiranje peljača sjednice i izborne komisije, izbor predsjednika Društva, informacije i plani za dotično ljeto ter još razni predlogi, prošnje, pitanja.

Skup je pozdravio dopredsjednik DGHU-a Andraš Handler, ki je s tim začeo da na popisu Društvo ima 82 kotrige ki su za ovo ljeto platili članarinu, a kvorum je svakako osiguran pokidob je nazoči pedeset članov. Ukratko je predstavio situaciju, kako je došlo do izvanredne sjednice s izborom, i kako se mora u predsjedništvo još dodatno jednoga člana odibrati. Po odluki skupščine Vince Hergović je peljao ceremoniju izbora, a Geza Völgyi st. vodio je zapisnik. Za povjerenike zapisnika su izabrani Štefan Krizmanić i Jožef Tolnai. Med dnevnim redom je Vince Hergović spomenuo da skup mora odlučiti ta dan i od toga, hoće li izgiasati novoga člana Matiju Šmatovića na šestom mjestu liste u Jursko-mošonsko-šopronskoj županiji, u županijisku Hrvatsku samoupravu, pokidob Umočan Adam Horvat i Jožef Egrešić iz Horpača jur po odredjeni puti nisu bili nazoči na sjednica. Još pred dnevnim redom je Marija Pilšić postavila pitanje, je li se odrekao Geza Völgyi st. od svoje funkcije voditelja Ureda, kako je to bilo prlje i najavljeno. Voditelj Ureda DGHU-a je odgovorio: „Predsjedništvo Društva je imalo sjednicu u Sambotelu, onda sam ja predložio da bi bilo dobro ured donesti u dotični grad, ali u Petrovo Selo, jer bi tako bilo laglje s administracijom, ali ja ni s jednom ričju nisam rekao da bi se otpovidao.“ Potom je izgiasan dnevni red, a dopredsjednik Društva Andraš Handler je preštao pismo bivšega predsjednika Čabe Horvatha, koje je upućeno „visokopoštovanim i manje poštovanim prijateljem“. – *Ljudi imaju odredjene trenutke u životu kada daju sve najbolje ili sve najgore od sebe. Dojdeš u priliku da moraš da daš sve najbolje od sebe da bi ostao pristojno ljudsko biće. To mogu izdržati samo oni, ki su od dobre jilovače izmišani. Ja ondan u Koljnofu nisam izdržao. Hvala svim onim ki su kroz ova ljeta djelali, oprostite mi ako sam nekoga zbantovao. Misao za one ki su donesli onu odluku u Koljnofu: Nekako imam utisak da vi mislite da je Gradišće više vaše, nego moje – je plenumu poručio pismeno Čaba Horvath. Nadostavljajući k tomu Vince Hergović je rekao da dalje moraju mladi kola vlići, za neke stvari imamo još lazno, ali mora se već*

Novi predsjednik Andraš Handler sa člani predsjedništva; (sliva) Vince Hergović, Geza Völgyi st. i Rajmund Filipović

djelati za to da se ovo Društvo oživi ter da bude imalo ponovo samostalne programe, barem jedan kulturni festival, tamburaški čitalački tabor za dicu, a po mogućnosti i gradišćansku mladinu bi bilo potribno skupaspraviti na nekom večdnevnom sastanku. Izborna komisija u sastavu Kristine Glavanić, Štefana Krizmanića i Jožefa Tolnaja je predložila za predsjednika Društva Petrovišćana, Andraša Handlera, koga su naravno morali pitati, hoće li primiti te teške dužnosti za ku triba djelati na dobrovoljnoj bazi: – *Jako mi dobro spada da ste ovolikimi mislili na mene, ali ne znam, kako ste došli na ovu ideju. Jako lipo još jednoč zahvaljujem da ste mislili na me, gdo me pozna on zna, imam djelo, svi imamo, imam familiju, a polig toga sam dost angažiran i u muzičkom životu, ovde u Gradišću. Skoro svaku subotu sam negde, u nekom drugom selu, ali doma u Petrovom Selu, ako ne s Pinka-bendom, onda s Koprivami. Kot predsjednik Društva bi se šikalo da projdem na sve vaše priredbe. Ja znam, dvi ali tri put projde tako, da nisam imao vrimenta, oprostite, nisam mogao, ali petišesti put ćete se rasrditi da predsjednik ni na vašoj priredbi. Ako tako mislite da i prez toga more biti negdo predsjednik, onda je dobro. Uz to je on kot jedini kandidat predložio još jedno ime za peljajuću funkciju Društva, i to Koljnofca, Gezu Völgyija mladjega, medjutim on se nije zeo za kandidaturu. Tako je jedino ime ostalo, ko je poslano na tajno glasanje. U medjuvrimentu je tribalo izabrati još jednu peršonu u predsjedništvo. Pri ovoj točki su najpr došla imena Jožefa Tolnaja (ki je odrnut jer je već u kontrolnoj komisiji DGHU-a), Geze Völgyija ml., dr. Mije Ka-*

ragića, Terezije Kiss, Petra Huttera, a na kraju Šandora Petkovića ki je pak jednoglasno izabran kot novi član predsjedništva. Kako je Štefan Krizmanić najavio, po tajnom glasanju za predsjednika Društva je izabran Andraš Handler. 26 glasačev je bilo za njega, 16 nazočnih kotrigov nije ga podržalo u ovoj funkciji, a osmimi su se suzdržali. Vince Hergović je čestitao novomu predsjedniku i prikdao mu rič, ki je još jednoč zahvalio za povjerenje članstvu: – *Ja bi vas i ovde jako lipo prosio da skupa djelamo. Ja nisam Bog zna kakov veliki človik, niti ne kanim biti. Ja sam jedan Hrvat i ja vas lipo prosim da Gradišće neka bude isto tako složno, kot se to dokazalo i u ovi zadnji par tajedni, kad se je ovde raspravljalo na politički voda. Ufam se da ćemo s ovom složnošću moći dalje ići u budućnost, i nadalje na izbore, ki nas čekaju – je rekao uz ostalo novopečeni peljač. Potom je skup počvrstio s glasanjem da Matija Šmatović zajde u Hrvatsku samoupravu Jursko-mošonsko-šopronske županije. Geza Völgyi st. je spomenuo da dovidob je Društvo i*

financijski potpomagalo Jezično naticanje gradišćanskih školarov u Gornjem Četaru ter Plesni i tamburaški festival mladih, pod imenom Cvrčak, u Prisiki. Dan prlje velikoga spomin-dana kantor-učitelja File Sedenika pozvao je svakoga na svetačnost u Presteg, na 150. obljetnicu rodjenja školnika toga mjesta. Dodatno je spomenuo i desete šopronske dane ki su tri dane pozivali na programe Hrvate u sam grad i okolicu. Pokidob Katoličanski omladinski tabor u Hrvatskom Židanu nije dostao dovoljno materijalnih sredstav na naticanju, po prošnji Štefana Dumovića, izgiasana je i za tu priredbu materijalna potpora.

Geza Völgyi ml. je još predložio predsjedništvu da se u najkraćem vrimentu strefu za daljnje pregovore, što naliže budućnosti i djelovanja Društva, naglašavajući pri tom da pravoda nije rič o gradišćanskom odcipljenju od Saveza Hrvata u Mađarskoj. Ovput je rečeno da ki još nisu platili članarinu od 500 Ft, za ovo ljeto, neka to napravu. Jožef Tolnai iz Staroga Grada je na kraju sjednice prosio još dodatni izvješćaj, što se je zapravo zgodalo u Koljnofu, kad je pala skupna odluka da gradišćanski zastupniki neće sudjelovati na Kongresu SHM-a. Dodatno objašnjenje je dobio veljek od Šandora Petkovića, ki je pri tom naglasio da jur na prethodnoj sjednici DGHU-a je u Prisiki skupno odlučeno da našu regiju svenek i jedino more zastupati predsjednik Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj. Dogovoreno je da na slijedećoj sjednici birat će se i potpredsjednik Društva ter će se diskutirati i o daljnji neophodni društveni koraki.

Tura vjernosti u okviru spomin-miseca Trianonske pogodbe

Ministar obrane Csaba Hende u južnogradišćanski seli

Društvo za ožvjljenje jahačke tradicije György Klapka je pred kratkim priredilo, u okviru spomin-miseca Trianonske pogodbe, dvodnevnu turu u čast vjernih sel na zapadu Ugarske. U čast stanovništva onih sel, ka su za prvim svitskim bojem hrabro i jasno dala na znanje cijelomu svitu kot Hrvati i Nimci da njeva domovina nije Austrija – kako su potezom pera odredile velesile – nego im je bila želja vratiti se k Ugarskoj. Domovini su vraćeni 10. januara 1923. ljeta Mala i Velika Narda, Dolnji i Gornji Četar, Nimški i Ugarski Keresteš, Hrvatske Šice i Pornova, dokle je Plajgor 8. marcijuša, a Petrovo Selo dan kasnije 1923. ljeta postalo službeno ponovo dio Ugarske. Desetljeća dugo nisu imala priliku ova sela da svečuju, morebit nije pretiravanje ako velimo, junačko vanstajanje polag Domovine tadašnjega stanovništva je mnogo-mnogo ljet nepravično i zamučano. Na 80. obljetnici vraćenja ovih sel se je dogodila velika proslava u svakom selu, s otkrivanjem spomenika, darovanjem zastavov i konferencijom ter izdavanjem knjig u ovoj povijesnoj temi. Ljetos, s dvodnevnom turom jahačev i posjetom ministra obrane Ugarske, Csabe Hendea su ponovo stavljena spomenuta naselja u fokus pažnje većinskoga naroda.

Svečanost u Nardi (Foto: Peter Nemet)

30. junija, u subotu, prva štacija ministarskoga pohoda je bila Narda. Na pragu sela je visoku delegaciju dočekala načelnica Kristina Glavanić i predsjednica Hrvatske samouprave Julijana Bošić-Nemet, u pratnji mjesnih tamburašev i jačkarov. Položen je vijenac pred spomenikom Priklučenja pred Kulturnim

domom i Csaba Hende istaknuo je u svojem govoru da žitelji ovoga sela su napravili junačko djelo u tu dob, kad je Trianonski mirovni ugovor slomio tisućljetnu Ugarsku. U zahvalnosti stanovništvu Narde, Csaba Hende prikdao je mjesnoj načelnici i spomin-medaliju Ministarstva obrane. Za objedom je

vrhovni političar doputovao na koli do Gornjega Četara. Pri bojnom spomeniku u pratnji limene glazbe iz Budimpešte položio je vijenac ter je pišice napravio put do mjesta centralne svetačnosti. Pred restoranom Pezi svi županijski političari vladajuće partije su pozdravili gosta. To je napravio i mjesni prvak Attila Kratochvill ki je potom prikdao rič ministru obrane. – *Svaki človik ima jedan dio iz Domovine. Jedan dio što je samo njegova skrb, njegova dužnost, njegova radost, njegova srića, cilj i smisao njegovoga žitka. Svaki ima svoj stan, svoje djelo, svoju profesiju u koj mora odgovarati izazovu. Svaki dio je jednako važan i svaki človik nam je potriban u ovom orsagu – je začeo svoj svečani govor Csaba Hende ter je nastavio: – Med ljeti 1921-1923. sudbina je doprimila ovde živeće Hrvate i Nimce pred teško pitanje. Povijest je je pitala, moru li izgubiti svoju Domovinu i će im ostati samo ono, što si držu u ruki. Stanovništvo u seli vjernosti je reklo na pitanje: Ugarska. Izrekli su tu njevu odluku i za trimi ljeti poslije Trianonskoga mirovnoga ugovora, kad je izgubljeno svako ufanje, kad je sve izgledalo prez šanse i najmanje mogućnosti za povratak. Izrekli su svoju odluku kot Hrvati i Nimci na materinskom i na ugarskom jeziku i izdržali su*

Polaganje vijenca pri četarskom Bojnom spomeniku

Ministarski dolazak u Gornji Četar

Csaba Hende je osobno pozdravio Četarce

uz rič. Bili su nepopustljivi u tom pitanju jer su znali da je Domovina i njeva, i za trimi ljeti njevo selo, kade im je hiža stala, moglo se je vratiti Domovini. Na sve vijeke su spasili ova sela, našu skupnu Domovinu. Ministar obrane ovako je junačku peldu naših prethodnikov predstavio nazočnim ke je pozvao da i danas napravu ono na što je povezuje vjernost prema našoj skupnoj Domovini. Iako je sunce toga otpodneva jako grijalo, visoki gost u mnoštvu ljudi iz svih vjernih sel kroz do kraja je pogledao večurni folklorni program, u kom su sudjelovali kulturna društva iz svih spomenutih sel. Na koncu folkfestivala je još peljač Vladinoga ureda u Željeznoj županiji, Bertalan Harangozo, kot i rodjeni Petrovišćan, na svojem materinskom, a i ugarskom jeziku pozvao Nimce i Hrvate na daljnje očuvanje i gajenje materinske riči ter običajev. Tura vjernosti je nastavljena drugi dan u posjetu Hrvatskim Šicam, Kerestešu i Pornovi.

-th-

Folkloriši HKD-a Četarci su na kraju programa dobili burni aplauz

Mjesni jačkarni zbor Rozmaring

Petrovo Selo odibralo za načelnicu Agicu Jurašić-Škrapić

Stanovništvo Petrovoga Sela prošle nedilje je glasovalo na medjuvrimeški izbori, pokidob je donedavni liktar sela Viktor Kohut položio dotičnu funkciju. Tako je ponovno glasovanje za seoskoga peljača ispisanu 22. julija. K urnam je moglo stupiti 839 glasačev s pravom glasanja. Dosadašnja donačelnica Agica Jurašić-Škrapić, ka je od majuša riktala seoske posle, sve skupa je dobila 331 glas (62,1%), dokle je negdašnjega načelnika sela, Jožefa Hiršlija, 201 glasač (37,9%) bi bio rado vidio u vodećoj funkciji Petrovoga Sela. Jedan glas nije valjao. Od medjuvrimeškoga izbora 306 glasačev je ostalo daleko.

Nova načelnica, ka je isto tako Hrvatica kot i nje prethodnik, u svojem kampanjskom pismu je spomenula med plani veliku obnovu i proširenje pročistača, ka biži pod krili EU-projekta, i obnovu mjesnoga Kulturnoga doma. Djela jur teču i završetak gradnje je predvidjen na protuliću 2013. ljeta. Nadalje je neophodnom zadaćom spomenula izgradnju nove mrtvačnice, ku bi volila ostvariti u naredni 2013–2014. ljeti. Društvo športašev pred kratkim je dobilo jedno naticanje, iz tih sredstav si želju obnoviti zgradu svlačionice. Samouprava, pod peljanjem nove načelnice, važnom zadaćom smatra i zgotovljenje Ognjogasnoga doma i konačno će i dovidob zanemareni kompleks graničarske kasarne, nasrid sela, dostati gazdu. – *Po mojem mišljenju, ako ove zadaće uspijemo sve napraviti do novih mjesnih izborov, odnosno do oktobra 2014., već moremo biti zadovoljni* – je pisala u dotičnoj brošuri za kampanju nova liktarica, ka će u punom statusu vršiti dužnost seoske peljačice.

-Tih-

Prvo ujutro za izbori, na kraju sela, ov prizor je dočekao putnike i mješćane – počinitelj, naravno, nije poznat

„201 je pobjednička brojka paori” – je poruka na asfaltu ceste ka pelja u Austriju

Susret podravskih Hrvata u Tomašinu

Malo mjesto Tomašin, sa svega četiristo žitelja, 30. lipnja bilo je središtem podravskih Hrvata, naime na regionalnu priredbu, tj. na Susret podravskih Hrvata okupilo se mnoštvo ljudi iz raznih hrvatskih naselja regije, kako bi kod hrvatskih Tomašinaca osnažili nacionalnu svijest i potvrdili njihovu pripadnost hrvatskoj podravskoj zajednici. Na Susret su se odazvali predstavnici hrvatskih samouprava, članovi kulturnih udruga, nogometaši, navijači, ljubitelji hrvatske kulture i svi koji su se željeli zabavljati uz hrvatsku glazbu, pjesmu i ples u prekrasnome krajoliku blizu Drave.

Članovi tomašinske Hrvatske samouprave (zdesna): predsjednica, dopredsjednik i zastupnice

Na posljednjim narodnosnim izborima u Tomašinu se utemeljila Hrvatska samouprava. Prije izbora Dragica Silović Sabacz, sada već predsjednica Hrvatske samouprave, obišla je hrvatske žitelje mjesta, objasnila im nakanu i zahvaljujući tomu, gotovo šezdesetero su se registrirali na popisu. Predsjednica je vrlo aktivna u naselju, vijećnica je i u mjesnoj samoupravi te voditeljica Udruge za njegovanje tradicija i proljepšavanje mjesta. Osim nje zastupnici su Hrvatske samouprave i dopredsjednik Tibor Gorjanac, Silvija Silović i Gabrijela Fejse, koji također rado pomažu u organizacijskim poslovima, odnosno zastupaju Hrvatsku samoupravu na podravskim regionalnim priredbama.

Prema povijesnim spisima u Tomašinu još 1770-ih godina govorili su hrvatski, ali za sto godina mjesto se spominje već kao mađarsko selo. Hrvati koji stanuju u Tomašinu jesu starosjedioci ili su se doselili iz drugih hrvatskih podravskih sela. Njih novoutemeljena samouprava želi okupiti. Dosada je ostvareno nekoliko programa, sastanaka, plesanice, a ujesen će pokrenuti tečaj hrvatskoga jezika, u mjestu će gostovati pečuško Hrvatsko kazalište i žele pokrenuti učenje hrvatskoga plesa. Tomašinska Hrvatska samouprava članica je i Zajednice Hrvata u Podravini koja zajedno sa Županijskom hrvatskom samoupravom potpomaže djelovanje tomašinske samouprave. Narečeni je Susret nastao pod pokroviteljstvom zajednice,

naime, kako nam reče predsjednik Hrvatske samouprave Šomodske županije Jozo Solga, koji je i okružni bilježnik u tome mjestu, na početku godine uvijek se sastaju predstavnici hrvatskih šomodskih samouprava i dogovore se oko regionalnih programa, nije lako sve usuglasiti, ali donekle ipak uspiju. Po njegovu mišljenju to bi trebalo činiti i na državnoj razini:

– Mislim da su podravski Hrvati isto toliko složni kao drugi, u sitnicama se razilaze, ali u glavnim pitanjima ipak uspiju se dogovoriti. Po mom mišljenju nikad ne treba razmišljati tako što nam može dati hrvatska zajednica, nego što ja mogu dati svojoj zajednici. Ako bi se tako razmišljalo, onda bismo mnogo više mogli koraknuti naprijed. Usklađivanje programa moglo bi se ostvariti i na državnoj razini – kazao je g. Solga, te dodao: – Krovna organizacija za usklađivanje programa i zadataka mogla bi biti Savez Hrvata u Mađarskoj. U takozvanom hrvatstvu već imamo iskustva više od 20 godina, već se iskristaliziralo organiziranje programa, pa bi lijepo bilo kada bi se međusobno bolje posjećivali, jer prilikom susreta upoznajemo se, stječemo nova iskustva. Važno bi bilo da one regije koje su se odrekle suradnje da se vrate u zajednicu i da se napravi državni plan za cijelu godinu. Isto tako smatram da oni ljudi koji su izabrani u

čelništva, predsjedništva da nazoče na tim programima i da dovedu svoje ljude na programe. Savezu su važni svi Hrvati i zadatak predsjedništva trebao bi biti da ponovno pokušaju ostvariti složnost – kazao je predsjednik županijske samouprave u Tomašinu.

Cjelodnevni Susret podravskih Hrvata odvijao se u veselju i druženju. Prije podne organiziran je Podravski nogometni kup s pobjedom momčadi iz Potonje, drugo mjesto je pripalo Dombolu, a treće Tomašinu.

Na kulturni program okupile su se podravske kulturne udruge i predstavljeno je glazbeno, kulturno i dio etnografskog bogatstva Podravine. Složnost podravskih Hrvata prikazao je i zajednički program gajdaša Pave Gadanjija iz Novoga Sela, martinačkoga Pjevačkog zbora „Korjeni”, lukoviškoga KUD-a Drave i Orkestra Vizin. U posebnoj plesnoj točki nastupila je gamaška Plesna grupa Sedernice. Repertoar hrvatske kulture proširio se na sve mađarske regije s nastupom 22 tamburaša iz Ljetne škole tamburice iz Orfúa. Tamburaši su ljubitelje tamburaške glazbe vodili kroza sve hrvatske regije u Mađarskoj. Stipan Đurić, naš poznati kazališni glumac, mnogobrojnu publiku zabavljao je svojim glumačkim i pjevačkim umijećem. Cjelodnevni program zaokružen je plesačnicom koju je vodila Vesna Velin te zabavom na otvorenome uz glazbu poznatog sastava Podravka.

Barčanka Marija Ševo (lijevo) i Lukoviščanka Kristina Gregurin

Pečuški Hrvatski dan

Misu na hrvatskom jeziku je predvodio đakovačko-srijemski nadbiskup Marin Srakić uz nazočnost pečuškog biskupa Györgya Udvardya i koncelebraciju hrvatskih svećenika iz Pečuške biskupije, Franje Pavlekovića i Ilije Ćuzdija

Manifestacija pod nazivom Hrvatski dan u Pečuhu, počela se organizirati početkom devedesetih godina, kada Hrvatski dani i nisu bili uobičajena pojava organizacijskog okupljanja kod hrvatske zajednice u Mađarskoj. Ispred organizatora je svih tih dugih godina stajao pečuški Hrvatski klub Augusta Šenoae. U proteklih više od dvadeset godina sama zamisao Hrvatskog dana u Pečuhu nije se bitno mijenjala, ostalo se kod provjerene sheme, folklorni program prije mise, sveta misa na hrvatskom jeziku u katedrali, folklorni program nakon mise na prostoru ispred katedrale, a potom polako svojim kućama. Tako je to bilo i ove godine. Zanimljivost je ovogodišnjega Hrvatskog dana u činjenici, bar po

saznanjima Vaše urednice, da je to prvi Hrvatski dan u Pečuhu u čiju se organizaciju djelatno uključila pečuška Hrvatska samouprava pružajući znatnu financijsku potporu u iznosu od pola milijuna forinti. Dan je održan u suorganizaciji s Hrvatskim klubom Augusta Šenoae, koji je već drugu godinu u vlasništvu Hrvatske državne samouprave. Premda se na šetalištu ispred katedrale održavao ljetni festival, u prijedopodnevnom satima, 17. lipnja, okupio se mali broj ljudi koje je zanimao program Hrvatskog dana započetog folklornim programom na pločniku šetališta, u kojem su sudjelovali: salantski KUD Marica, Plesna skupina pečuškoga Hrvatskog vrtića „Miroslav Krleža” i poganski Ženski pjevački zbor „Snaše”. U 11 sati u prepunoj katedrali započela je misa na hrvatskom jeziku koju je predvodio đakovačko-srijemski nadbiskup Marin Srakić uz nazočnost pečuškog biskupa Györgya Udvardya i koncelebraciju hrvatskih svećenika iz

Pečuške biskupije, Franje Pavlekovića i Ilije Ćuzdija, te uz hrvatske ministrante. Misu je pjevao Ženski pjevački zbor Augusta Šenoae. U svojoj propovijedi nadbiskup Srakić pozvao je hrvatske obitelji na čuvanje vjere, tradicija, roda... Naglasio je stoljetnu povezanost ljudi s ovoga prostora, te veze između Pečuške i Đakovačke biskupije koje posljednjih godina dobivaju novu širinu. Biskupu Srakiću na odazivu zahvalili su predsjednik pečuške Hrvatske samouprave Mišo Hepp i njezin zastupnik Đuro Franković. Misi su nazočili i generalna konzulica Ljiljana Pancirov te predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac.

Nakon svete mise, na otvorenoj pozornici na Trgu Sv. Stjepana nastupili su pečuški KUD Tanac i Orkestar Vizin. KUD Tanac predstavio se s tri koreografije umjetničkog voditelja Društva Joze Savajja, s običajem „kraljica” kod bunjevačkih Hrvata, s koreografijom Bošnjački kermez i Podravskim igrama.

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić istoga dana vodio je i razgovore s pečuškim biskupom Györgyem Udvardyem.

*Branka Pavić Blažetin
Foto: Ákos Kollár*

Plesna skupina pečuškoga Hrvatskog vrtića „Miroslav Krleža”

Iz života kukinjske Hrvatske samouprave

KUD „Ladislav Matušek” gostovao u Nijemcima

KUD Ladislava Matušeka 23. lipnja sudjelovao je tradicionalnoj priredbi koja se održava u slavonskim Nijemcima, pod nazivom „Divan je kićeni Srijem”, a koja je trajala od 15. do 24. lipnja. U sklopu programa manifestacije ustrojen je i Dan dječjega folklornog stvaralaštva, Županijska smotra dječjeg folklora, Sijelo pučkih pisaca... i još niz programa. Priredba „Divan je kićeni Srijem” održava se već petnaest godina.

U nazočnosti župana Vukovarsko-srijemske županije Bože Galića, saborskog zastupnika Tomislava Čuljka, načelnika Općine Nijemci Ivica Klema, suca Ustavnog suda Marka Babića i mnogih drugih gostiju, središnja manifestacija održana je u subotu kad su svoj program izveli Tamburaški sastav „Idila” i KUD „Ladislav Matušek” iz Kukinja.

Na pozornici kukinjskog doma kulture predstava „Na prvoj crti braka”

Posredstvom prijatelja iz Duboševice, kukinjska Hrvatska samouprava, kako nas je

Kukinjčani hodočastili u Đud

Već uobičajeno, vjernici iz Kukinja i njihovi prijatelji početkom lipnja, ove godine 2. lipnja, hodočaste u đudsko svetište Majke

Božje. Tako je bilo i ove godine kada je skupina vjernika u organizaciji Hrvatske samouprave sela Kukinja krenula na put na čelu s predsjednikom samouprave Ivom Grišnikom. Ni loše vrijeme, kiša koja je noću i u ranim jutarnjim satima padala, nisu ih mogli omesti. Pošto im je István Horváth, dekan i pelerdski župnik koji je zadužen i za kukinjske vjernike, dao

izvijestio njezin predsjednik Ivo Grišnik, u mjesnom domu kulture 17. lipnja ugostila je Gradsko kazalište iz Belog Manastira s predstavom «Na prvoj crti braka». Ta predstava prerađena je urnebesna komedija autorskog dvojca Miroljuba Nedovića i Timošenka Milosavljevića u režiji Daniele Taslidžić Herman. Kako se bračni problemi jedne obitelji rješavaju na crnohumorni način, pokazali su kukinjskoj publici koja je dupke napunila dom kulture. Glume: Aleksandar Momčilović, Jelena Molnar, Mario Sinanović, Anamaria Embreuš, Nebojša Šimić i Stipan Vidak. Uzbudljiva priča o bračnim odnosima, odnosno o ratu u braku kada zaraćeni par svoje probleme rješava oružanim sukobima. Riječ je o tragičnoj upotrebi krstarećih raketa kao ishodištu stalnog erotskog naboja između muža i žene, zapravo komedija, ali i svojevrsna epopeja o podjeli nasljedstva niskih strasti i njiva pokraj rijeke koja nosi sve pred sobom i pred nama.

blagoslov u mjesnoj crkvi Svete Ane, hodočasnici, većina članova KUD-a Ladislava Matušeka, krenuli su na put dug 25 kilometara. Po običaju, svake je godine tako, zastali su na okrepu kod obitelji Mije Štandovara u Salanti, te nastavili svoj put. U podne su stigli na odredište te pribivali svetoj misi koju je služio njihov župnik István Horváth. Zatim su nastavili druženje uz odmor u Viljanu, u podrumu obitelji Kovač.

- hg -

Foto: Đuro Taradija

Trenutak za pjesmu

Petar Gudelj

Roditi se ni umrijeti

Umirat ću na hrvatskom,
o, bože,
jer ne znam i ne mogu
ni na kojem drugom,
o, bože,
umirati pod divljim kruškama,
u sredozemnim brdima,
o, bože.
Umirat ću u Hrvatskoj,
o, bože,
jer ne znam i ne mogu
ni u kojoj drugoj,
o, bože,
umirati pod divljim kruškama,
u sredozemnim brdima,
o, bože.
Jer ne znam i ne mogu,
o, bože,
ni na kojem drugom,
ni u kojoj drugoj,
o, bože,
pod divljim kruškama,
u sredozemnim brdima,
o, bože,
roditi se ni umrijeti.

Od rujna višenamjenska dvorana spremna za priredbe

Zasada u prostoriji usamljeno stoji sto stolaca, dvosjed, dva naslonjača i stakleni stol na pozornici u Croaticinoj višenamjenskoj dvorani više od sto četvornih metara. Od rujna dvorana će biti popunjena i publikom, tomu se nada Croaticin ravnatelj Čaba Horvath. Na teret pet milijuna forinta, odmah pri ulazu izgrađena je pozornica od šesnaest četvornih metara, oko nje su podignuti i ličeni zidovi,

obnovljen je električni sustav i postavljen laminirani parketni pod te u nastavku zvučno se izoliraju prozori. Radove je obavio THG Kft. iz Petrovoga Sela. Nastala je jedna predivna dvorana u novome ruhu i duhu.

Budući da se Hrvatska državna samouprava uspješno natjecala i u kategoriji za ustanove u nadležnosti državnih narodnosnih samouprava Temelnog koordinacijskog fonda, odobren je iznos od 1 400 000 za dvoranu. Tijekom ljeta radovi se nastavljaju. Po planu, kupuje se tehnička oprema za ozvučenje i klimatski uređaj. Višenamjenska dvorana svečano će se predati u rujnu, u sklopu Tjedna hrvatske kulture. Na Tjednu, kako za naš tjednik ravnatelj Čaba Horvath reče, gostovat će predstavnici folklornog i kulturnog života Hrvata u Mađarskoj. Još jedna prostorija koja također očekuje posjetitelje iz svih naših regija na književne tribine, koncerte i filmske projekcije.

k. g.

BAĆINO – U tome rackohrvatskom naselju 4. kolovoza održat će se IV. festival češnjaka i gastronomsko natjecanje. Cjelodnevni program počinje u 8 sati memorijalnim malonogometnim turnirom u spomen na Balázsa Tamásia II. U 11.30 održat će se proglašenje rezultata natjecanja u pripremanju domaćih kolača i peciva. Slijedi prigodni kulturni program, od 11.45 svira Puhački orkestar „Danubia” iz Baćina, nastupa Plesna škola R-Dance, Pjevački zbor Kulturne i narodnosne udruge „Ružmarin”, Pjevački zbor umirovljenika iz Sečuva (Dunaszekcső), KUD „Vodenica”, Orkestar „Zabavna industrija” te narodni umjetnik József Birinyi. Od 16.30 bit će proglašenje rezultata gastronomskog natjecanja. Od 17.30 nastupa sastav „Dupla Kávé”, a od 20 sati koncert grupe Stabil Frazír. Od 21 sat do jutro okupljene će zabavljati Ištetja Tomaško i Retro Disco s DJ Captainom. Domaćica je Festivala ove godine Réka Rausch, glavna i odgovorna urednica Kalačke televizije. Tijekom dana održavaju se razni popratni kulturno-zabavni sadržaji za djecu i odrasle. U okviru Festivala češnjaka održava se natjecanje u pripremanju raznih jela, kolača odnosno peciva s češnjakom, a održat će se i natjecanje u ljepoti vezano za češnjak. Glavni je pokrovitelj priredbe parlamentarni zastupnik Sándor Font, predsjednik Odbora za ratarstvo. Prijaviti se može do 1. kolovoza na telefon 70/944-506 i 20/3473-409 ili mailom info@fokhagymafesztival.hu. Sudionike očekuju vrijedne nagrade i tombole.

Serdahelska Mjesna samouprava s poštovanjem vas poziva na XII. FESTIVAL GIBANICE

PROGRAM

5. kolovoza, petak

17.00 „Prošlost Serdahela” – otvaranje izložbe fotografija i dokumenata (građu za izložbu su sakupili i sastavili serdahelsko Kulturno i športsko društvo i Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin”).

6. kolovoza, subota

7.00 Natjecanje u ribolovu (na mjesnoj šljunčari)

8.00 Nogometni kup između momčadi pojedinih ulica

10.00 Svečano otvaranje Festivala gibanice Festival će otvoriti:

László Szászfalvi, parlamentarni zastupnik János Pataki, predsjednik Međunarodnog saveza slastičara

László Zila, vrhunski slastičar Državnog obrtničkog tijela slastičara

József Prikrýl vrhunski slastičar

14.00 Program polaznika dječjeg vrtića

14.30–18.30 Folklorni festival: serdahelski Pjevački zbor, KUD Sumarton i Sumartonski lepi dečki, program učenika mjesne osnovne škole, Društvo kaniških Hrvata, KUD Goričan

16.00 Proglašenje rezultata natjecanja u pečenju gibanica

19.30 Zabava (svira: Freya Band)

21.00 Vatromet

Popratni programi:

jahanje na poniju, milovanje životinja, tobogan (spuštaljka), električni auti, izložba, slikanje lica i henna, lončarstvo, drvorezbari i slikari, bojanje platna, lončar, izradba nakita, košaraštvo, pop-corn, slatkiši, kušanje gibanica, vinske kuće

Mjesto održavanja programa:
dvoriste osnovne škole

Mala i srednja grupa te orkestar KUD-a „Marica” iz Salante

Završeni proljetni maturalni ispiti školske godine 2011/2012.

U petak, 29. lipnja, završeni su proljetni maturalni ispiti školske godine 2010/2011., petnaesti u dvostupanjskome maturalnomo sustavu. Između 4. svibnja i 29. lipnja na proljetnim maturalnim ispitima sudjelovalo je 137 580 đaka. Polagalo se 471 tisuća ispita, 37 tisuća na višem i 434 tisuće na srednjem stupnju. Redovitu maturu polagalo je 87 850 maturanata. Ukupno je u hrvatskim gimnazijama u Budimpešti i Pečuhu maturiralo 82 učenika, od čega 28 u budimpeštanskom HOŠIG-u i 54 u Hrvatskoj školi Miroslava Krleže.

Ravnateljica Ana Gojtan uručuje maturalnu svjedodžbu i Temeljni zakon Mađarske maturantu Marku Rusu. Mala zanimljivost: Marko Rus unuk je dr. Marina Mandića, književnog povjesničara rodom iz Santova

Budimpeštanska Hrvatska gimnazija

U budimpeštanskoj Hrvatskoj gimnaziji usmeni maturalni ispiti na srednjem stupnju bili su 18–20. lipnja, na višem stupnju u drugoj ustanovi po različitim datumima. Maturiralo je dvadeset i osam gimnazijalaca, dvadeset i dvoje na redovitoj, petero na prijevremenoj, a jedan je učenik, poradi boljeg rezultata, ponavljalo ispit. Maturalni ispit iz hrvatskoga (narodnosnog) jezika i književnosti petnaest gimnazijalaca je položilo na višem, sedmero na srednjem stupnju; povijest na hrvatskom jeziku jedan na višem, četrnaestero na srednjem, povijest na mađarskom jeziku jedan na višem, šestero na srednjem stupnju; matematiku na hrvatskom jeziku troje na srednjem, matematiku na mađarskom jeziku jedan na višem i devetnaestero na srednjem stupnju; biologiju na mađarskom jeziku dvoje na višem i četvero na srednjem stupnju; mađarski jezik i književnost dvadeset i dvoje na srednjem stupnju, u sklopu kojeg mađarski kao strani jezik jedan maturant; engleski jezik jedan gimna-

zijalac na višem i četvero na srednjem stupnju; zemljopis na hrvatskom jeziku na srednjem stupnju jedan maturant; tjelesni odgoj na hrvatskom jeziku na srednjem stupnju jedan gimnazijalac; narodopis na

hrvatskom jeziku na srednjem stupnju osmero maturanata. Prijevremenu maturu iz engleskog jezika na srednjem stupnju položio je jedan gimnazijalac; tjelesni odgoj na hrvatskom jeziku dvoje na srednjem stupnju te kemiju na srednjem stupnju dvojica gimnazijalaca. Odličaši maturalnih ispita jesu Marko Rus i Csaba Szabó. Na usmenome maturalnomo ispitu iz matematike maksimalan broj bodova postigao je Marko Rus, iz povijesti Csaba Szabó, iz narodopisa na izradbu projektne teme i usmene odgovore maksimalan broj bodova dodijeljen je Cintiji Nagy i Renati Velin. Istaknute su rezultate (samo jedna četvorka) postigle i maturantice Fružina Füzési te Cintia Nagy. Prema rezultatima maturalnih ispita devet je maturanata steklo viši stupanj (tip C1) jezičnog ispita hrvatskoga jezika, i petero srednji stupanj (tip B2) jezičnog ispita hrvatskoga jezika. Iz engleskoga jezika dvoje srednji stupanj (tip B2) jezičnog ispita, i jedan maturant iz njemačkoga jezika osnovni (tip B1) stupanj jezičnog ispita. Predsjednica ispitnog odbora bila je Anica Petreš Németh, bivša ravnateljica budimpeštanske Hrvatske škole. Maturalni ispiti u budimpeštanskoj Hrvatskoj gimnaziji protekli su u redu i prema zakonskim propisima.

Svečana dodjela maturalnih svjedodžaba bila je 21. lipnja, na kojoj je v. d. ravnateljice Ana Gojtan svim maturantima uručila Temeljni zakon Mađarske, promidžbeni film o školi, i sudionicima Bunjevačko-šokačke večeri snimak predstave. Maturanti su i tijekom srednjoškolskoga školovanja postigli istaknute rezultate u učenju i pridonijeli razvitku kulturnog života Hrvatske gimnazije. U sklopu svečanosti pohvala nastavničkog vijeća dodijeljena je Fružini Füzési, Cintiji Nagy, Tomislavu Sekerešu, Csabi Szabóu i Elizabeti Abraham, Pohvala ravnatelja Marku Rusu, Renati Velin, Štefu Horvatu i Moniki Szabó.

Čestitamo maturantima i želimo im mnogo uspjeha u učenju i životu!

k. g.

Maturanti budimpeštanske Hrvatske gimnazije

Pečuška Hrvatska gimnazija

U pečuškoj Hrvatskoj školi Miroslava Krležje ovogodišnjoj maturi pristupilo je ukupno 54 maturanta, 24 učenika redovnoj maturi, 24 učenika prijevremenoj maturi, a 6 učenika polagalo maturu iz hrvatskoga kao stranoga jezika. To su učenici koji su u Krležji pohađali predmet hrvatskoga u satnici za strani jezik, a inače pohađaju (ili rade) neku drugu srednjoškolsku ustanovu u gradu ili šire. U pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji usmeni maturalni ispiti na srednjem stupnju bili su 18–20. lipnja, na višem stupnju u drugim ustanovama po različitim datumima.

U pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krležje učenici 12. razreda (njih 24) i dvadeset i četvero učenika 11. razreda polagali su maturu iz ovih predmeta na navedenim stupnjevima: hrvatski (narodnosni) jezik i književnost polagalo je 23 učenika na višem stupnju, 1 učenik na srednjem stupnju; povijest na hrvatskom jeziku na višem stupnju polagao je 1 učenik, a 23 učenika na srednjem stupnju; matematiku je 23 učenika polagalo na srednjem stupnju, od toga 7 njih na hrvatskom jeziku; fiziku je polagao jedan učenik na višem stupnju, i to na hrvatskom jeziku, te 2 učenika na srednjem stupnju od toga 1 učenik na hrvatskom jeziku; biologiju je polagalo 2 učenika na višem stupnju, te 8 učenika na srednjem stupnju; mađarski jezik i književnost 24 učenika polagalo je na srednjem stupnju; engleski jezik polagao je jedan učenik na višem stupnju, 2 učenika na srednjem stupnju; tjelesni odgoj jedan učenik na srednjem stupnju; informatiku jedan učenik na srednjem stupnju. Prijevremenu maturu iz hrvatskog narodopisa polagalo je 24 učenika na srednjem stupnju. U ustanovi 6 učenika polagalo je maturalni ispit iz hrvatskoga kao stranoga jezika na srednjem stupnju.

Maturalne svjedodžbe uručene su uče-

Najbolji maturanti Hrvatske gimnazije „Miroslav Krležja” Stjepan Turul i Vjekoslav Blažetin s ravnateljcem škole Gaborem Győrvárijem i predsjednicom ispitnog odbora Margit Koósz. Mala zanimljivost: Stjepan Turul i Vjekoslav Blažetin unuci su pjesnika Stipana Blažetina, rodili su se istoga dana: 30. lipnja 1993. godine

povodu izuzetno uspješne mature, za postignute odlične rezultate iz svih predmeta. Uz rečeno Stjepan Turul dobio je spomenicu u povodu izuzetno uspješne mature iz matematike i fizike, a Vjekoslav Blažetin dobio je spomenicu u povodu izuzetno uspješne mature iz povijesti te iz hrvatskoga jezika i književnosti. Svim maturantima poželjela je uspjeh u životu, onima koji nastavljaju daljnje školovanje ustrajnost u radu i doživotno učenje, a onima koji se žele zaposliti posao koji će odgovarati njihovim željama i htjenjima. Obraćajući se maturantima, učenicima 12. razreda, ravnatelj škole Gabor Győrvári između ostaloga kazao je: Preuzimate dvojezične hrvatske maturalne svjedodžbe koje u većini slučajeva potvrđuju i državni jezični ispit iz hrvatskoga jezika. Budite ponosni na svoje maturalne svjedodžbe, jer kako je to kazao jedan naš maturant, „profesore ovakvu svjedodžbu nitko drugi u gradu nema”. To je i vaša i naš ponos. U znaku svoje maturalne svjedodžbe učite i radite i dalje. Ostanite aktivni članovi hrvatske zajednice, uključite se u njen život, aktivnosti, u hrvatska zbivanja, politiku, kulturne djelatnosti. Nemojte zaboraviti u što ste ulagali trud tijekom svoga školovanja svih ovih godina, ostanite pri svojim korijenima,

razvijajte hrvatsko stablo, budite aktivni pripadnici hrvatske zajednice u Mađarskoj – dao je u popudbini savjet svojim maturantima ravnatelj Győrvári. Maturantima je uz maturalnu svjedodžbu uručena i knjiga Magyarország Alaptörvénye (Temeljni zakon Mađarske), dar mađarske vlade svim maturantima u Mađarskoj. Slijedilo je svečano uručenje maturalnih svjedodžba. Uza svjedodžbu pohvalu za postignute rezultate primili su: iz matematike i fizike Stjepan Turul; iz mađarskog jezika Stjepan Turul, Kitti Kovács, Vesna Kovačević, Ferenc Kiss; iz povijesti Vjekoslav Blažetin, Jelena Jorgić, Stjepan Turul, Kitti Kovács, Vesna Kovačević, Martin Vlašić; iz hrvatskoga jezika i književnosti Vjekoslav Blažetin, Vesna Kovačević, Jelena Jorgić, Ferenc Kiss. Oni su u danim predmetima postigli rezultate iznad 90% maturalnih zahtjeva na stupnju kojem su polagali maturu. Ovogodišnjoj prijevremenoj maturi iz Hrvatskog narodopisa na srednjem stupnju pristupilo je 24 učenika. Nisu svi položili maturu, a kako je naglasila predsjednica ispitnog odbora, iako se učenici nisu istakli u rezultatima, nekolicina je postigla odlične rezultate. To su Patricia Šimara, Mladen Filaković, Marko Orlović i Reka Kuštra.

Prema rezultatima maturalnih ispita, devet je maturanata steklo viši stupanj (tip C1) jezičnog ispita hrvatskoga jezika, i 14 srednji stupanj (tip B2) jezičnog ispita hrvatskoga jezika. Iz engleskoga jezika jedan maturant stekao je jezični ispit višega stupnja te dvoje maturanata srednjega stupnja.

Branka Pavić Blažetin

nicima 12. razreda, ovogodišnjim maturantima te rezultate učenika 11. razreda koji su sudjelovali ovogodišnjim prijevremenim maturalnim ispitima i položili ih, a rezultati su obznanjeni na prigodnoj svečanosti u predvorju pečuške Hrvatske škole 20. lipnja. Učenicima su se obratili ravnatelj škole Gabor Győrvári i predsjednica ispitnog odbora ovogodišnje mature u Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krležje dr. Margit Koósz s Odsjeka za slavensku filologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu. Ona je istaknula kako su rezultati mature iznad prosjeka. Posebno je pohvalila dvojicu odličnih maturanta koji su ostvarili odlične rezultate iz svih predmeta. To su Vjekoslav Blažetin i Stjepan Turul. Oni su dobili spomenicu u

Zvijezde zasjale i ove godine

Tradicionalna priredba „Traži se zvijezda Pomurja” održana 3. lipnja u Mlinarcima okupila je gotovo 150 sudionika i mnoštvo gledatelja. Bilo je to odista veselo druženje kroz pjesmu, ples i kajkavske šaljive scenske igre. Unatoč tomu da nije bilo vrednovanja, svako društvo ili pojedinac pripremao se s izvrsnim programom, a bila su zastupljena umalo sva mjesta u kojima djeluje hrvatska samouprava. Za organizaciju su se potrudile mjesna Hrvatska samouprava, na čelu s Kristinom Gerőy, i Županijska hrvatska samouprava.

Priredba „Traži se zvijezda Pomurja” nastala je pošto je pokrenuta istoimena popularna emisija na televiziji poradi druženja i pružanja mogućnosti nastupa amaterskim skupinama u bilo kojem žanru. Prijaviti se mogao bilo tko, jedini je uvjet bio da program bude na hrvatskome jeziku, odnosno da se veže uz hrvatsku kulturu. Toga su se pridržavali svi izvođači iz Pustare, Petribe, Serdahela, Sumartona, Sepetnika, Kaniže, Kerestura i Mlinaraca.

U ime domaćina nazočne je pozdravila Kristina Gerőy, dopredsjednica Županijske hrvatske samouprave i predsjednica mlinaračke Hrvatske samouprave, koja je zahvalila svima na uloženom radu radi zabavljanja pomurske publike. Izvođača je bilo od malih osnovnoškolaca do umirovljenika, žanrova od solopjevanja, preko folklor, modernoga plesa do šaljivih scenskih igara. Program je započeo već poznatom mladom zvijezdom solopjevanja Alexom Kozmom, koji je već nastupao na nekoliko županijskih festivala s vrlo lijepim uspjesima, a jednako tako i na Medimurskoj popevki. Njega su pratili mali sumartonski tamburaši. Predstavio se i tamburaški sastav serdahelske osnovne škole, koji je pratio dječju folklornu skupinu. Mali folkloristi su prikazali običaj matkanja u spletu pomurskih plesova. Pjevački zbor iz Serdahela pripremio se šaljivom glazbenom scenskom igrom u kojoj su ismijane opatice, popovi i muževi papučari. U modernijem stilu su se predstavili solopjevači hrvatske zabavne glazbene scene Viktorija Horvat, Bernadeta Turul i Gabor Salai, učenici serdahelske osnovne škole, i žene Pjevačkoga zbora „Biseri Pustare”, koje su izvele pomponski ples.

Izvornim pomurskim popijevkama i ples-

nom koreografijom pripremile su se Keresturkinje.

Izvorna je bila scenska igra mješovitoga pjevačkoga zbora iz Kaniže pod naslovom „Pre doktoru”. Vjerno su odigrali kako se „spominaju” žene u čekaonici liječničke ordinacije, kako je Ciganin želio ići na bolovanje zato da ne mora raditi. Pjevački zbor iz Sepetnika iznenadio je sve izvođače i publiku kada je izveo igrokaz „Nevalana mačka” na kajkavskome narječju. Pučku priču na kajkavski prepisala je Rozalija Grabant, a kajkavski tekst naučili su i oni koji već gotovo i ne govore hrvatski jezik. Njihova je izvedba dobila buran pljesak. Sumartonski je zbor proširio svoju poznatu scensku igru „Žena moja, ti si ruža ma” s novim šaljivim pjesmama i poantama. Ponovno je bilo zanimljivo čuti kajkavske anegdote, dok su se muškarci kartali, pili u krčmi, a žene ih čekale doma.

Ženski pjevački zbor također se pripremio sa scenskom igrom u kojoj je obrađena tema kako udati kćer za bogatog, ali „šepavog” Đurija. Tekst i scenarij napisale su Katica Salai i Kristina Gerőy, a pomogle su im

starije žene. Najviše su čestitaka dobili članovi pjevačkoga zbora iz Sepetnika, svakoga su iznenadili s hrvatskom scenskom igrom, naime od deset izvođača samo dvoje znaju dobro hrvatski. Uspjehu je najviše pridonijela Rozalija Kuzma Grabant:

– *Negda su se deca igrala to scensku igru, onda smo mi stare to mađarske pokazali, sakomu se jako vidlo pak sam se sedela pred mašinom pak mi je došel na misel kaj bom to napisala na kajkavski. Nesmo mnogo časa meli pak zato nije tak najbolje išlo, išče moramo probate. Ja sam se udala iz Pustare vu Sepetnik pak išče mi dobro ide hrvatski, moja mama je živela z nami pak ž njom sam se vek*

spominala hrvatske. Deca mi se razmeju, sam govoriti im ne ide. Ja sem jako vesela kaj je vu Sepetniku takva družina. Fnogo sam i ja delala za to, sa Zolekom smo mnogo hodili po hižaj pak smo nim kazali kaj se registrirajo i tak je došlo skupa Hrvatska samouprava. Ja sam tomu jako rada, najprejda da je zgorel kulturni dom onda smo organizirali susret zborova, ja sam rekla, ak smo Hrvati, onda moramo i neka delate za to, hapili smo se i pjevati, jako sam vesela da ve i moja kći hoče popevate – kazala je gđa Grabant.

U mnoštvu gledatelja bila je jedna osoba iz velike udaljenosti, iz Amerike. Katica Rodek Šoltes na priredbu je došla sa šogoricom Eržebet Rodek, objema su tekle suze kada su čule lijepe hrvatske popijevke, a nekad i od smijeha kod humorističnih scena. Eržebet je vrlo ponosna na svog unuka Gabora, koji je pjevao na hrvatskome jeziku.

Posebni nagrada nije bilo, svatko je dobio neku spomenicu, ali najveća nagrada je bila za svakoga da su mogli uživati u svom dijalektu, u svojoj popijevki i druženju.

I. Ljetna škola tambure

U organizaciji Kulturne udruge „Vizin“, od 27. lipnja do 1. srpnja 2012. godine održana je Ljetna škola tambure u Tekeresu, u slikovitom naselju nadomak Orfúu. Prvi tamburaški tabor u organizaciji Udruge održan je uz sudjelovanje tamburaša iz svih regija gdje žive Hrvati u Mađarskoj.

Od Gradišća do Bačke mladi polaznici, njih dvadeset i troje, mogli su se upoznati s tradicionalnim melodijama Hrvata u Mađarskoj, koje su izabrane po mogućnosti iz svih regija. Drugi važan dio programa Ljetne škole jest upoznavanje hrvatskih koncertnih tamburaških skladba. Stoga je u program uvrštena tamburaška skladba poznata pod nazivom

„Tucin spletokol“, koja je uvježbana s pomoću Ivana Draženovića, magistra glazbe iz Valpova. Organizatori su očekivali dolazak polaznika koji već posjeduju određeno znanje sviranja kako bi se sa zahtjevnijim djelima predstavili publici na kraju tabora.

Uz popodnevno upoznavanje sudionika, rad u taboru započeo je 27. lipnja, u srijedu. Popodnevni termini bili su rezervirani za uvježbavanje „spletokola“ s Ivanom Draže-

MALA
STRANICA

Izradila: Dijana Kovači
iz Fičehaza

novićem, a polaznici su se od 9 do 12 sati s pomoću Gergőa Kovácsa, profesora glazbe u pečuškome Hrvatskom obrazovnom centru „Miroslav Krleža“, i Zoltána Vízvária, voditelja Orkestra Vizin, bavili tradicionalnim hrvatskim melodijama iz Mađarske. Slobodno vrijeme iskorišteno je kod nedalekog jezera, a 29. lipnja obišden je i Muzej mlinarstva u Orfúu, uz stručno vodstvo Zsombora Horvátha, člana Orkestra Vizin, nakon čega je slijedilo pečenje slanine i okupljanje uz vatru s glazbalima. U roku od tri dana uvježbano je gotovo 15 melodija, a kako bi se još više udovoljilo publici, uz pojedina izvorna djela se i pjevalo. Rad i rezultat tabora predstavljen je na dvama nastupima: 30. lipnja u Tomašinu na Susretu podravske Hrvata i 1. srpnja u Kalači na IV. Međunarodnom festivalu tamburaških orkestara. Tijekom obaju nastupa svirači su – unatoč krajnjim vremenskim uvjetima – uspješno izveli naučena djela. Prema odjeku publike koja je bila nazočna na spomenutim nastupima, koncert polaznika bio je zanimljiv, ugodan za uho, a time je jedan od važnih ciljeva organizatora ispunjen.

Sažimajući rezultate Ljetne škole, organizatori su zaključili da je ona uspješno završena, naime okupili su se polaznici iz svih regija Hrvata u Mađarskoj, planirana djela su naučena, uspješno izvedena, a što je najvažnije, sudionici su jednoglasno glasovali za održavanje II. Ljetne škole tambure.

Naravno, organizacija tabora ne bi bila moguća bez pokrovitelja i podupiratelja: Hrvatske samouprave Šomodske županije, Grada Pečuha i Joze Solge. U nadi daljnje suradnje Udruga „Vizin“ zahvaljuje svim polaznicima, predavačima, pokroviteljima i podupirateljima.

Silvestar Balić

Potpisivanje Sporazuma o zbratimljenju Gare i Topolja, odnosno Općine Draž

Izaslanstvo naselja i garsko Omladinsko plesno društvo na „Baranjskom bećarcu”

Nakon uspostavljanja prve suradnje prijateljskih naselja Aljmaša i Bizovca (1994), zatim Hrvatske samouprave sela Santova i Petrijeva, Bačina i Baćine, Dušnoka i Vođinaca, Baje i Labina, suradnja bačkih Hrvata s naseljima u matičnoj domovini obogaćena je još jednim zbratimljenjem. U okviru svečanog otvorenja kulturne manifestacije „Baranjski bećarac” koji je – uz prekid za vrijeme Domovinskog rata u Hrvatskoj – od 1987. godine priređen 18. put, 1. lipnja u sklopu «Revije tradicijskog ruva» u baranjskome Topolju u Hrvatskoj upriličeno je svečano potpisivanje sporazuma o prijateljskoj suradnji Gare i Topolja. U izaslanstvu su bili predstavnici Samouprave naselja i Hrvatske samouprave sela Gare, koje su predvodili načelnik Béla Faa i predsjednik Hrvatske samouprave Martin Kubatov.

Potpisivanje sporazuma o zbratimljenju i trajnoj suradnji sela Gare i Topolja, odnosno Općine Draž, u Gari 9. svibnja 2012.

Počeci suradnje za vrijeme Domovinskog rata

Hrvatska manjinska samouprava sela Gare već niz godina surađuje s baranjskim šokačkim naseljem Topoljem u Hrvatskoj, u Općini Draž. Korijeni suradnje pružaju se u razdoblje Domovinskog rata kada je nekoliko obitelji iz Topolja živjelo u Gari, pa su posjećivali mjesne kulturne i športske priredbe, neki su čak i igrali u garskoj nogometnoj momčadi, osvajajući sjajne uspjehe za nju. Nakon mirne reintegracije Baranje u Republiku Hrvatsku započela su uzajamna druženja dvaju naselja, štoviše, jedan od onih ljudi koji su živjeli u Gari – gospodin Matija Kešić – postao je prvim predsjednikom mjesne zajednice u Topolju.

Nekoliko su puta odigrane prijateljske nogometne utakmice, organizirana su natjecanja ribiča, a kulturno društvo iz Topolja nastupilo je u Gari. Osim toga sudjelovali su na raznim priredbama kod jedni drugih. Suradnja je 2003. godine sazrela tako da se potvrdi i okvirnim ugovorom. Izrađen je nacrt sporazuma o zbratimljenju dvaju naselja, ali zbog nekih političkih razloga to se onda nije ostvarilo.

Početkom 2012. godine hrvatska je strana ponovno potakla potpisivanje sporazuma o

uvezanim poveljom čiji je tekst prethodno usuglašen, pa je istog dana i potpisan sporazum o zbratimljenju i trajnoj suradnji sela Gare i Topolja, odnosno Općine Draž. S hrvatske su strane povelju potpisali Stipan Šašlin, načelnik Općine Draž, i Adam Veseli, predsjednik Mjesnog odbora u Topolju, a s mađarske strane Béla Faa, načelnik sela Gare, i Martin Kubatov, predsjednik garske Hrvatske samouprave. Okvirnim je sporazumom obuhvaćena suradnja na području športa, kulture, obrazovanja, zaštite okoliša, razmjene iskustava, i to poradi trajnog povezivanja dvaju naselja.

Topolje – šokačko selce u Općini Draž

Topolje je naselje s tristotinjak stanovnika, gotovo isključivo šokačkih Hrvata. Osamdesetih je godina imalo umalo tisuću žitelja,

Šokačka etnokuća i galerija u Topolju

zbratimljenju. Tako je 9. svibnja 2012. sazvana izvanredna sjednica Vijeća garske Seoske samouprave na koju je pozvano i izaslanstvo Općine Draž odnosno sela Topolja. Hrvatska je strana već došla s krasno

ali zbog ratne opsade i zatvaranja radnih mjesta u okolici većina se nije vratila, a mladež, nažalost, i danas napušta selo. Topolje ima aktivan Nogometni klub „Baranjac“, koji je lani proslavio 80. obljetnicu, Športsko-ribolovno društvo „Linjak“, koji je također 2011. godine napunio 55. obljetnicu, Dobrovoljno vatrogasno društvo, kulturnu skupinu i Udruženje vinara „Čibogat“. Gara je predložila da se

suradnja podigne na općinsku razinu, i to iz dva razloga. Jedno važno područje buduće suradnje, osmorazredna škola radi najbliže u općinskom sjedištu Dražu, a općina ima i znatan broj (oko 25 posto) pripadnika mađarske narodnosti, koji žive u Dražu, Batini i Podolju. Općina se sastoji od šest naselja, osim navedenih ovamo spadaju još šokačko etnoselo Gajić i Duboševica, koja je ujedno i granični prijelaz na cesti Mohač-Osijek.

Baranjski bećarac

Kulturno-turistička manifestacija „Baranjski bećarac” čuva i njeguje kulturnu baštinu baranjske Šokadije, a u dva dana predstavlja bogato kulturno stvaralaštvo, običaje, tradiciju življenja, kroz igru, pjesmu, bogatu gastrološku i enološku ponudu. Tako je bilo i ove godine kada je prvog lipnja otvorena izložba „Iz šublika naših baka”, izložba kolača, upriličena već tradicionalna revija

Garsko Omladinsko plesno društvo pred Šokačkom etnokućom i galerijom

Svečani mimohod predvodili su dvoprezi

Garska obitelj Murinji u bunjevačkoj nošnji

nošnji, te fišijada, a na kraju dana održano je šokačko veselje uz tamburaški sastav „Zlatni vez” iz Petrijevac. Sutradan, drugog lipnja popodne, otvoren je šokački vašar gdje su izlagači na dvadeset štandova predstavili svoje domaće jelo, piće i rukotvorine, uslijedio je mimohod konjskih zaprega i smotra folklor, a na šokačkom veselju okupljene su zabavljali TS „Slavonski dukati”.

Uzvratni posjet garskog izaslanstva i Šokačka kuća

Povodom održavanja tradicionalne manifestacije „Baranjski bećarac” izaslanstvo sela Gare gostovalo je u uzvratnom posjetu Topolju. Domaćini su goste iz Gare dočekali u uredu Mjesnog odbora Topolje gdje su ih lijepo pogostili, a zatim su svi zajedno posjetili Šokačku kuću, etnomuzej Općine Draž. Zanimljivo kako je cijela kuća, s dvorištem i svim zgradama koje pripadaju seoskom gospodarstvu, na raspolaganju, a sve to već iz nekog davnog vremena. Kuća je izgrađena 1918. godine, a predmeti, pokućstvo ili narodna nošnja u njoj vrlo su stari, neki čak i više od 200 godina. Sve što je izloženo u kući, koja je obnovljena nakon povratka, još uvijek je uporabljivo. U kući se čuva oko 1600 izložaka, a nijedan izložak nije mlađi od 50 godina.

Revija tradicijskog ruva i potpisivanje okvirnog sporazuma o prijateljskoj suradnji

Od 1. do 2. lipnja u Topolju, mjestu u Općini Draž, okupili su se zaljubljenici u tradicijsku kulturu, čime je nastavljen lijep običaj čuvanja tradicijskog ruha i običaja naših starih, običaja koji su nas održali. Tradicionalna kulturno-turistička manifestacija otvorena je s pjesmom „Vesela je Šokadija” u izvedbi gostujućih tamburaša Hrvatskoga kulturno-prosvjetnog društva „Matija Gubec” iz vojvođanskog Tavankuta. Svojom nazočnošću svečanost su uveličali i članovi izaslanstva, sada već prijateljskog naselja Gare, ali i gosti iz Olasa iz Mađarske.

(Nastavak u sljedećem broju)

Stipan Balatinac

Hrvatsko kulturno društvo Gradišće iz Petrovog Sela povodom proslave 60. obljetnice svojega postojanja srdačno poziva Vas i vaše prijatelje na jubilarnu priredbu **60 lit skupa**

18.08.2012.

Od 21h koncerti

Ritam Cafe **Plavi Orkestar Pax**

19.08.2012.

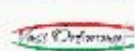
14.00 Misa uz pratnju Tamburaškog orkestra i zbora Pinkovca

15.30 Svečani program u kojem nastupaju: bivši i sadašnji članovi HKD Gradišća, Boglya Népzenei Együttes, Gencsapáti Hagymányörző Néptáncgyüttes, Gruppo Folkloristico Toma Toma, Medunarodni folklorni ansambl, Pjevački zbor Ljubičica, Tamburaški orkestar i zbor Pinkovac

18.30 Specijalitet Petrovoga Sela: šudljice

20.00 Tamburaški saslav Kristali

21.00 United Folk Orchestra

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, a vidéki területekbe beruházó Európa

KOLJNOF; KISELJAK – Na dan općine Kiseljaka i na svetak patrona Sv. Ilije je otputovala koljnofska delegacija prošloga četvrtka u Bosnu i Hercegovinu. Koljnofski načelnik Franjo Grubić i parlamentarni zastupnik, rodom iz Koljnofa, Mate Firtl su isto tako kot i lani nazočili 19. julija, u četvrtak, na svečanoj sjednici Općinskoga vijeća, položili su vijenac pred spomenikom palih junakov u Domovinskom boju na Glavnom trgu Kiseljaka ter su sudjelovali na svečanoj maši, u čast proroka Sv. Ilije. Koljnofci su lani potpisali sporazum o suradnji i prijateljstvu s ovom gradom, koji je samo trideset km odaljen od Sarajeva, i u kom većina stanovništva je hrvatske nacionalnosti.

KOLJNOF; BIBINJE – Krajem ovoga vikenda kih pedeset Koljnofcev putuje na Jadransko morje, pokidob ovo selo jur mnoga ljeta veže prijateljstvo s Bibinjem. 27. julija, u petak, domaćini i gosti će imati skupni kulturni program, u kom s gradišćanske strane nastupaju Koljnofski tamburaši, folklorai Koljnofskoga kola ter mladi svirači Štrabanci. Uz muziku će recitatori predstaviti i lipotu gradišćanskohrvatskoga jezika. U subotu Bibinjci organiziraju cjelodnevni izlet Koljnofcem, i to brodom na Kornate, a uvečer će slijediti upoznavanje znamenitosti Zadra. U nedilju će svečanu mašu muzički oblikovati Koljnofski tamburaši ter im cijeli dan stoji na raspolaganju u slobodnom programu. Trodnevno gostovanje će 30. julija, u pondiljak, zajti do kraja.

HRVATSKI ŽIDAN – U organizaciji Hrvatskoga katoličkanskoga omladinskoga vjerskoga i kulturnoga društva Hrvatskoga Židana po devetnaesti put štarta 31. julija, utorak, Tabor Peruške Marije u židanskoj lozi. Kako nam je rekao peljač Tabora, ki se jur po deveti put najde u ovoj odgovornoj funkciji, Petar Horvat, na dvojezični katoličkanski sadržajni tabor se je javilo već od pedeset taborašev iz gradišćanskohrvatskih i ugarskih okolišnih sel Hrvatskoga Židana. Ljetos po prvi put će sudjelovati na skoro jednodnevnom taborovanju i četiri školari iz Bizonje. Izleti, ture, zanimljive zadaće i šareni programi čekaju diozimatelje ki će 5. augustuša, u nedilju, u svečanoj maši zbogomdati svetišću i hodočasnomu mjestu Peruške Marije.

HRVATSKI ŽIDAN – Katoličkansko društvo hrvatske mladine Vas najsrdačnije poziva jur na tradicionalnu svetu mašu 5. augustuša, u nedilju, k Peruškoj Mariji na svetačnost Snižne Marije. Ovo je službeni završetak katoličkanskoga omladinskoga tabora ki je održan ta tajedan u židanskoj lozi. U programu te nedilje je najprlje u 10 uri dvojezična sveta maša s glavnim celebrantom, mladomašnikom iz Koljnofa, Markom Mogyorósijem. U 12 uri je agape i razgovor s mladinom, a u 13 uri je zbogomdavanje.